

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/108/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118202288
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3118202288.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci navrhovateľa G. proti odporcovi F., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 12. marca 2018, č.k. 20C/9/2018-10, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku I. **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal odporcovi priblížiť sa k navrhovateľovi na vzdialenosť menšiu ako päť metrov. Vo zvyšku návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Zároveň uložil navrhovateľovi, aby v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia podal proti odporcovi žalobu o ochranu osobnosti, inak uznesenie o nariadenom neodkladnom opatrení aj bez návrhu zruší. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. e/, h/, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, § 336 ods. 1, 3 CSP. V odôvodnení uznesenia uviedol, že navrhovateľ podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žiadal, aby súd zakázal odporcovi priblížiť sa k navrhovateľovi na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov na dobu neurčitú a aby odporcovi zakázal vstup do domu súp. č. XXX, nachádzajúcim sa na pozemku parc. č. XXXX/XX a na pozemok parc. č. XXXX/XX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 599 m², zapísanom na LV č. XXXX pre k.ú. O., častejšie ako trikrát do týždňa. Návrh odôvodnil tým, že má vážne obavy o svoj život a zdravie v blízkosti odporcu a pociťuje dôvodné ohrozenie svojej telesnej a duševnej integrity, pretože odporca je nadmieru konfliktný a bezohľadný typ človeka, ktorý sústavne narušuje pokoj a občianske spolužitie v uvedenom rodinnom dome. Intenzita konfliktného správania natoľko znižuje kvalitu a možnosť spolužitia, že toto spolužitie sa stáva nemožným. Pred niekoľkými dňami bolo navrhovateľovi spôsobené odporcom ublíženie na zdraví, pričom momentálne je navrhovateľ po úraze, má zlomenú nosovú kosť, je práceneschopný od 21.02.2018. Súd prvej inštancie mal z výpisu LV č. XXXX, k.ú. O. za preukázané, že spoluvlastníkmi domu súp. č. XXX, nachádzajúcim sa na pozemku parc. č. XXXX/XX a pozemku parc. č. XXXX/XX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 599 m², zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie O., je navrhovateľ v podiele 1/3, odporca s manželkou S. Y., rod. G. v podiele 1/3, S. Y. v podiele 1/3. Z návrhu navrhovateľa mal súd prvej inštancie za zrejmé, že navrhovateľ navrhuje nariadiť neodkladné opatrenie na ochranu svojho života a zdravia, telesnej a duševnej integrity, pričom táto bude dosiahnutá tým, že súd jednak zakáže odporcovi vstupovať do domu a na pozemok, v ktorom dome navrhovateľ býva, a ktorý je v podielovom spoluvlastníctve strán sporu a takisto mu zakáže približovať sa k navrhovateľovi na vzdialenosť menšiu ako päť metrov. Súd prvej inštancie posúdil oba návrhy navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia z vyššie uvedených hľadísk a zistil, že je dôvodný iba vo vzťahu k navrhovanému zákazu priblížiť sa k navrhovateľovi na vzdialenosť menšiu ako päť metrov. Mal za to, že nevyhnutnosť a bezodkladnosť tejto úpravy pomerov spočíva

v tom, že odporca je podozrivý z násilia voči navrhovateľovi. Súd má dôvodné podozrenie z násilia osvedčené zo samotných skutkových tvrdení navrhovateľa v návrhu a najmä z toho, že navrhovateľ sa dňa 20.02.2018 o 21:10 hod. dostavil na kliniku úrazovej chirurgie a na Q. ambulanciu vo P., kde sa nechal ošetriť v dôsledku zranenia nosa (zlomenina nosa) a tváre, ktoré mu mal spôsobiť odporca spolu s otcom sporových strán dňa 20.02.2018 o cca 19:00 hod. v predmetnom rodinnom dome, z potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti navrhovateľa od 21.02.2018 a tiež nepriamo z oznámenia navrhovateľa zo dňa 28.02.2018 adresovaného Q. o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že odporcom a N. Y. bol spáchaný prečin ublíženia na zdraví pri incidente zo dňa 20.02.2018. Tieto súdom zistené skutočnosti nasvedčujúce fyzickému násiliu voči navrhovateľovi zo strany odporcu, vedú súd k záveru o potrebe nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie preto výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým odporcovi zakázal priblížiť sa k navrhovateľovi na vzdialenosť menšiu ako päť metrov z dôvodu, aby zabránil prípadnému ďalšiemu útoku odporcu na navrhovateľa, ktorý vzhľadom na nezhody medzi sporovými stranami vyúsťujúce do fyzického napadnutia dňa 20.02.2018 navrhovateľa odporcom opísané navrhovateľom v návrhu a spoluvlastnícke právo navrhovateľa a odporcu k rodinnému domu a pozemku nie je možné vylúčiť. Zákazom uloženým odporcovi priblížiť sa k navrhovateľovi na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov je možné predísť konaniu, ktorým by zo strany odporcu mohla byť ohrozená telesná alebo duševná integrita navrhovateľa. Súd nemohol nariadiť neodkladné opatrenie na neurčitú dobu ako navrhoval navrhovateľ. Vzhľadom na okolnosti daného prípadu, keď osvedčený bol jeden fyzický útok odporcu na navrhovateľa mal súd za to, že v danom prípade nariadené predbežné opatrenie nemôže konzumovať rozhodnutie vo veci samej, ale je potrebné v rámci konania o žalobe na základe dokazovania presahujúceho možnosti konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci samej preskúmať, či je na mieste, či to vyžaduje ochrana osobnostných práv, ochrana zdravia, telesnej a duševnej integrity navrhovateľa, uložiť tento zákaz odporcovi bez časového obmedzenia. Za dôvodný nepovažoval súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na obmedzenie vstupu odporcu do rodinného domu a pozemku, zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. O. V prípade konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa jedná o konanie z procesného hľadiska maximálne zrýchlené, vzhľadom na krátku procesnú lehotu stanovenú zákonom na rozhodnutie o takomto návrhu (do 24 hodín), v rámci ktorej súd nemôže stihnúť vypočuť svedkov, ktorých uvádzal navrhovateľ v návrhu. Navrhovateľ neosvedčil inými dostupnými dôkaznými prostriedkami, že je nevyhnutné nariadiť toto neodkladné opatrenie, ktorým by sa obmedzilo užívacie právo odporcu, ktorý je podielovým spoluvlastníkom uvedených nehnuteľností. Navrhovateľ nepredložil žiaden listinný dôkaz, z ktorého by vyplývalo, že odporca skutočne bez súhlasu navrhovateľa a iných osôb bývajúcich v dome inštaluje v dome zariadenia umožňujúce mu monitorovať spoločné priestory v dome a v okolí domu, a tým zasahuje do ich súkromia. Taktiež nebolo osvedčené tvrdenie navrhovateľa, že okrem incidentu zo dňa 20.02.2018 sa odporca dopustil v rodinnom dome ďalšieho konania, ktorým by narúšal občianske spolužitie v rodinnom dome. Otázka stavebných úprav v rodinnom dome a inštalovanie zariadení určených na zaznamenávanie zvuku (prípadne aj obrazu) v dome a v jeho okolí nepochybne spadá pod režim rozhodovania spoluvlastníkov o hospodárení so spoločnou vecou v zmysle § 139 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, v rámci ktorého rozhoduje väčšinový princíp podľa veľkosti podielov spoluvlastníkov, no navrhovateľ nedoložil žiadne listiny, z ktorých by vyplynulo, že medzi navrhovateľom, ostatnými spoluvlastníkmi a odporcom prebehlo hlasovanie o týchto otázkach a aký bol jeho výsledok. Navrhované neodkladné opatrenie, podľa ktorého mal súd obmedziť vstup odporcu na predmetné nehnuteľnosti tak, že odporca bude mať povolený vstup iba trikrát do týždňa, okrem toho nespĺňa požiadavku vykonateľnosti súdneho rozhodnutia. Navrhovateľ totiž nešpecifikoval, na ktoré dni v týždni a v akých časových úsekoch sa má obmedzenie vstupu odporcu do rodinného domu a na pozemok vzťahovať a neuviedol ani iné podmienky realizácie navrhovaného obmedzeného vstupu do domu a na pozemok. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie nevyhovet tejto časti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a výrokom II. ho zamietol. Súd prvej inštancie podľa § 336 ods. 1 Civilného sporového poriadku, výrokom III. určil navrhovateľovi na podanie žaloby vo veci samej lehotu 30 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorú považuje, s ohľadom na povahu žaloby o ochranu osobnosti a povahu nariadeného neodkladného opatrenia, za dostatočnú a primeranú.

2. Proti uzneseniu vo výroku, ktorým bolo návrhu vyhovie, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca. Nesúhlasil s tvrdeniami navrhovateľa uvedenými v podanom návrhu. Poukazoval na tú skutočnosť, že práve navrhovateľ bol riešený políciou pre ten istý skutok, ktorý opisuje, s tým rozdielom, že práve navrhovateľ fyzicky napadol otca N. Y. a aj odporcu a nie naopak. Políciu privolal odporca, v uvedenej veci bolo vydané uznesenie Q., obsahom ktorého je, že odporca s otcom vystupujú ako svedkovia - poškodení a navrhovateľ ako podozrivý zo spáchania priestupku, ktorý spis bude

odstúpený na priestupkové konanie. Práve navrhovateľ bol ten, ktorého polícia zaistila a obmedzila na slobode a ktorý dostal zákaz na 10 dní sa približovať do domu. Poukazoval na okolnosti predchádzané incidentu v noci z 19. na 20. februára 2018, t.j. pár hodín pred fyzickým útokom, keď na stene do pivnice sa objavil veľký červený nápis cez celú stenu: „Vstup do suterénu na vlastné riziko“. Dôvodil, že 1/3 domu predal navrhovateľovi za 1 euro v roku 2013. V kúpnej zmluve bolo uvedené, že účastníci zmluvy súhlasia s doživotným užívaním domu pre N. a Q. Y. (rodičov). V podanom odvolaní ďalej poukazoval na tú skutočnosť, že podľa LV sú k predmetným nehnuteľnostiam traja spoluvlastníci v podieloch 1/3. Nie je pravdou, že by rodinný dom navštevoval 2 - 3 krát denne, s poukazom na tú skutočnosť, že chodí do práce, čo však nie je podstatné vzhľadom na tú skutočnosť, že ako spoluvlastník domu môže byť na dome od rána do večera a od večera do rána. Poukazoval na to, že pokiaľ navrhovateľ tvrdí, že bez súhlasu ostatných začal riešiť rôzne stavebné úpravy, neuviedol, o aké úpravy sa jedná a čo tým podľa navrhovateľa sledoval. Pokiaľ navrhovateľ tvrdí, že odporca chce inštalovať audiovizuálne technické pomôcky a chce cez internet sledovať dianie vo vnútorných priestoroch domu, toto považuje za absurdné. Uviedol, že nikoho sledovať nechce, nemá na to čas, ani chuť. Ak niečo chce a bude to potrebné, tak len bezpečnostný dohľad bytu na prízemí, kde bývajú rodičia vo veku XX a XX rokov, a to kvôli ich zdraviu i bezpečnosti a tiež i jeho. Zastával názor, že navrhovateľovi ide len o to, aby mu zabránil prístup na dom a k rodičom, aby rodičov vo veku XX a XX rokov mohol tyranizovať. Rodičia žijú na prízemí dlhodobo, teda už dlho predtým, ako na navrhovateľa previedol 1/3 domu za 1 euro v roku 2013. Vo výrokoch navrhovateľa cíti len závisť, nenávisť a pomstu za to, že bol riešený políciou.

3. Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný na základe posledných udalostí, ktorých príčinou je, že kvôli odporcovi bol práceneschopný cez tri týždne pre zlomeninu nosovej kosti. Odporca zámerne spája dve rôzne udalosti, pretože dňa 20.02.2018, keď odporca videl, že navrhovateľ má tvár od krvi (z nosa) zavolať políciu a aby sa vyhol trestnému oznámeniu pre ublíženie na zdraví, celý konflikt, ktorý spôsobil, obrátil na údajné vyhrážanie sa zabitím z predchádzajúceho dňa, t.j. 19.02.2018. Trval na tom, že odporcovi sa zabitím nevyhrážal.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v napadnutej časti výroku I. podľa § 379, § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v jeho vyhovujúcej časti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správne.

5. Neodkladné opatrenia a zabezpečovacie opatrenia upravuje ust. § 324 a nasl. CSP.

6. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 325 ods. 2 písm. h/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby sa na určitú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

9. S účinnosťou od 01.05.2015 môže súd aj v civilnom konaní uložiť povinnej osobe zákaz priblížiť sa k chránenej osobe na určenú vzdialenosť, alebo aby sa iba obmedzene k nej približovala. Toto má význam najmä v konaniach, ktoré vykazujú vysokú mieru vzájomnej agresivity účastníkov konania. V tomto prípade súd vymedzí rozsah povoleného kontaktu, alebo určí celkový zákaz kontaktu s chránenou osobou. Stačí osvedčiť, že telesná integrita alebo duševná integrita navrhovateľa môže byť takýmto konaním ohrozená, hoci dosiaľ ešte k narušeniu telesnej alebo duševnej integrity nedošlo. Samozrejme osobitná úprava platí pre trestné konanie.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejme, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 326 ods. 2 CSP k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

12. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Súd nariadi neodkladné opatrenie na základe návrhu len vtedy, ak sú splnené zákonné predpoklady ustanovené v § 325 ods. 1 CSP, pričom návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí obsahovať náležitosti uvedené v § 326 CSP, tzn. že navrhovateľ neodkladného opatrenia musí v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčiť, že existuje právny vzťah medzi ním a protistranou, tento vyžaduje bezodkladnú úpravu a osvedčí aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pri nariadení neodkladného opatrenia musí mať súd na zreteli tiež princíp proporcionality, teda neodkladným opatrením nesmie dôjsť k zásahu do práv protistrany nad nevyhnutnú mieru.

15. Účelom neodkladných opatrení je tak bezodkladná potreba úpravy pomerov strán sporu, podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že práve bez bezodkladnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany, ktorá podáva návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ohrozené. Preto je potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i osvedčenie, že je nebezpečie bezprostrednej ujmy. Je potrebné vychádzať z naliehavosti a nutnej potreby bezodkladnej úpravy, ktorá je osvedčená iba vtedy, ak sa preukáže existencia takých konkrétnych úkonov strany, voči ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje, v dôsledku ktorých sa strana, ktorá podáva návrh na neodkladné opatrenie, môže dôvodne obávať nenapraviteľnej alebo len ťažko napraviteľnej ujmy na jej strane.

16. Dôkaznú povinnosť osvedčiť splnenie uvedených základných predpokladov zaťažuje navrhovateľa neodkladného opatrenia, v danej veci navrhovateľa.

17. Navrhovateľ tvrdil, že je potrebné bezodkladne upraviť vzťahy medzi účastníkmi súdnym rozhodnutím o nariadení neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie návrhu vyhovel. Odvolací súd po preskúmaní danej veci dospel k totožnému záveru ako súd prvej inštancie, nakoľko navrhovateľ si dôkaznú povinnosť osvedčiť splnenie základných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré ho zaťažuje, splnil.

18. Súd v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia zisťuje relevantné skutočnosti zjednodušeným procesným spôsobom, vychádza spravidla len z návrhu zohľadňujúc jeho obsah a výpovednú hodnotu pripojených listín, nakoľko pomerne krátka lehota na rozhodnutie nevytvára priestor pre plnohodnotné dokazovanie (§ 329 CSP).

19. V danej veci pripojenými listinnými dôkazmi aj podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľ osvedčil základné skutočnosti potrebné pre záver o potrebe dočasnej úpravy pomerov strán podľa § 325 ods. 2 písm. h/ CSP, keď je potrebné navrhovateľovi poskytnúť ochranu pred ohrozením jeho zdravia a života. Navrhovateľ osvedčil takúto hrozbu, ujmu, popisom rozhodujúcich skutočností, ako aj priložením listinných dôkazov, a to potvrdením o dočasnej práceneschopnosti, lekárskymi správami, ktorými súd prvej inštancie mal za osvedčené, že zo strany odporcu malo dôjsť k násiliu voči navrhovateľovi. Navyiac ani samotný odporca nespochybnil, že dňa 20.02.2018 došlo medzi stranami k incidentu, ktorý popisoval navrhovateľ v podanom návrhu a v dôsledku ktorého bol navrhovateľ práceneschopný. Navrhovateľ osvedčil, že došlo k násiliu voči jeho osobe zo strany odporcu, o čom predložil relevantné dôkazy.

20. Aplikácia neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. h/ CSP je aktuálnym a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky ohrozenia osobnostných práv fyzickej osoby (akými sú právo na telesnú integritu a duševnú integritu) pred konaním inej fyzickej osoby. Takýmto konaním môže byť akýkoľvek atak, najčastejší jednorazový fyzický atak, resp. postup, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, telesnú a duševnú integritu alebo slobodu jednotlivca, alebo poškodzujú rozvoj jeho osobnosti.

21. V danom prípade bolo osvedčené, že dňa 20.02.2018 došlo medzi účastníkmi k incidentu, v dôsledku ktorého bol navrhovateľ práceneschopný a vzhľadom na konfliktné situácie, ku ktorým medzi stranami dochádza, mal súd za to, že je potrebné upraviť pomery medzi nimi, a preto je potrebné stotožniť sa so záverom súdu prvej inštancie o potrebe nariadenia neodkladného opatrenia.

22. S poukazom na uvedené odvolací súd napadnuté rozhodnutie vo výroku, ktorým súd prvej inštancie neodkladným opatrením zakázal odporcovi priblížiť sa k navrhovateľovi na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, ako vecne správne potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 251 CSP. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že navrhovateľ bol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu v zmysle § 255 ods. 1 CSP v zásade patrí právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania. Zo spisu však nevyplynuli žiadne odôvodnené a preukázané trovy navrhovateľa v zmysle § 251 CSP, preto odvolací súd rozhodol, že mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

24. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).